

„שבולת ירוקת העין“ מאת לאה גולדברג

(יצא לאור בתל-אביב, ה' ת"ש).

העצב החריף של שירי „שבולת ירוקת העין“ ללאה גולדברג מעלה לנו גם
הד מעצבם של „טבעות עשן“ בתוספת כוח ובגרות; זהו עצב פתוח ומוכן ואף
על-פיכך אורתו מיוחדת, אישית — משום-כן טבועים כל השירים האלה בחותם
של ייחוד; ואלו החזרה על נעימה אחת, שכל פעם נוסף לה איזה פרט חדש —
מוכיחה, שעצב זה אמתי-עמוק הוא ומתמיד; ב„טבעות עשן“ היה בעיקר
דראמתי, בספר החדש — טראגי.

אם נביא זה מול זה בית מ„טבעות עשן“ ובית, קרוב לו בתוכן, מ„שבולת
ירוקת העין“ — נבדיל ונראה את תוספת הכוח והעומק; ב„טבעות העשן“ שרה
לאה גולדברג:

היא אינה מוכה מִמְּנֵי וְאִינָה
יִתֵּר מִמְּנֵי מִפְּיִסָּת וְסוֹלַחַת.
היא רק שִׁשְׁמָה מְאֹד וּבְמַחֲוֶה
גָּלָה לִי בְּלִגּוֹ שֶׁהִיא הַמְּנַצֶּחֶת.

ואילו ב„שבולת ירוקת העין“ אותם הדברים כמעט — בהירים-שקופים.
רוננים-מעצמם ומזועזעים בעצבם הטוב:

אִו גְּמַנְתִּי, קִשְׁרָתִי שְׂרוּכֵי גְּעִלִיָּה,
לְיִתִּי אוֹתָהּ עַד סְפֵי הַמְּטוּדָה,
וּבְכִרְךָ אֵלֶיךָ, בְּכָל מִשְׁעוֹלֶיךָ
לְכָלֵב וְגוֹנֵי קְחִיךָ.

שם נראה היה לעין ממש הרגש החשוף, כאן — הבינה הצלולה ב„אני
השירי; צלילות זאת היא שהשפיעה גם על צלילו של השיר, שהוא נבון,
להכחידו; צלילות זאת היא שהשפיעה גם על צלילו של השיר, שהוא נבון,
מוצק, אף-על-פי שהוא קל. כל מה שזר לקצב השיר, כל העלול לכופף את
זקיפתו הניגונית — הורחק ללא חרטה; גלות הצעד שהיא אחת מסגולות
שיריה של לאה גולדברג הפכה ב„שבולת ירוקת העין“ לגראציה, — זו שאינה
שכיחה כלל בשירתנו, אבל כל-כך נחוצה, כל-כך הכרחית לה; ואם סגולה זאת
מצויה כמעט בכל שיריה בספר זה, — הרי שבארבעת השירים „הרוח הקטנה
שלנו“ הועלתה למדרגת-שכלול גבוהה מאוד; עיצוב תכנם וצורתם של שירים
אלה משהו להם עדינות של חרסינה נאה; הרבה אור והרבה מוסיקה שפונים
בחומר פריך זה, שרק אניני-טעם יודעים להעריכו ולהחשיבו.

שירי „שבולת ירוקת העין“ מלאים עצב, שופעים חן, עדינים בצלילם —
מורים לנו, שהמשוררת לאה גולדברג מיטיבה לגלות את אפיה, לשמור על צביון
ה„אני“ שלה, להבין יותר ויותר את יסודות יעודה, לעצב כל אלה בדרך
אמנותית משלה.

י. זמורה